pus. videt̃ eñ ꝯtrarium magis aĩa corpus cõtinere Egrediẽte eñ expirat ⁊ marcescit. Si igit̃ alterum aliq̃d vnã ipam facit. illud maxie vtiqȝ erit aĩma Oportebit ãt iterum ⁊ illud q̃rere. vtrum vnũ aut mlt̃ipartitũ sit. Si q̃dem eñ vnũ est ꝓpt̃ q̃d nõ mox et aĩam vnũ. Si vero diuisibile iterum rõ q̃ret. q̃d est cõtinẽs. ⁊ sic vtiqȝ ꝓcedet in ĩfinitum. Dubitabit ãt aliq̃s ⁊ de ipi⁹ ꝑtib⁹. quã positõem hȝ vnaq̃qȝ in corꝑe. Si eñ tota aĩa oẽ corp⁹ cõtinet cõueit̃ et ꝑtiũ vnãquãqȝ cõtinere aliq̃d corꝑis. h̃ ãt assi mulat̃ ĩpossibili. Qualẽ eñ ꝑtem aut ĩtellectus ꝯtinebit g̃ue ẽ ⁊ fingere. videt̃ eñ ⁊ plãte viuẽ di uise ⁊ aĩaliũ quãdã ĩcisorum tãq̃ȝ eãdẽ hñtia aĩam spẽ. ⁊ si ñ nũero vnaq̃qȝ q̃dem eñ ꝑtiũ sñ̃ hȝ. ⁊ mouet̃ ſm locũ in q̃ddam tp̃s. Si ãt nõ ꝑmanȝ nullũ incõueiẽs est. Instrumẽta eñ ñ hñt q̃bus saluẽt naturã sȝ nihil min⁹ in vtraqȝ ꝑtiũ oĩs inexistũt ꝑtes aĩe. ⁊ siľis spẽi st̃ ad ĩuicem ⁊ toti Adinuicẽ q̃dẽ sicut q̃ nõ seꝑabiles st̃. toti aũt aĩe tãq̃ȝ indiuisibili exñti. videt̃ ãt ⁊ q̃ in plãtis anima ꝑncipiũ q̃ddã eẽ. hac eñ sola cõicãt ⁊ aĩã lia ⁊ plãte. Et ipa q̃dem separat̃ a sensibili ꝑnci pio. sensum aũt nullũ sine hac habet

PRincipiũ aũt

Et q̃r iste ꝑm⁹ liber est de opinionib⁹ antiquorum in quo varie ostẽdunt̃ vie ĩuestigãdi naturã ipi⁹ aĩe q̃s oẽs trãscurrere parum vtilitatȝ affert ideo tangent̃ opiones ãtiq̃rum plimorum sb ꝯpẽdio in seq̃nti ꝯmẽto

Postq̃ȝ Aresto ꝑmisit ꝓhemiũ isti⁹ libri. Hic ꝯñr ponit tractatũ. Et tractat in h̃ libro de aĩa ſm opiõez antiquorum. In sc̃do ponit ṽitatẽ. Et ꝑmo oñdit q̃mõ ꝓhi habuerũt viã inuestigãdi naturã aĩe. Et dt̃ q̃ ex quo aĩatũ differt ab inaĩato ꝑ motũ ⁊ sensum. Ideo q̃dã ꝓhi inq̃rebãt naturã aĩe ex motu. q̃dã ex sensu. Vñ q̃dam ꝓhi q̃ inq̃rebãt naturã aĩe ex motu dixerũt ignẽ eẽ animã. q̃r ignis maxie mouet̃. aliq̃ calorem. aliq̃ igneos athamos. Illi ãt q̃ inq̃rebãt aĩam ex sensu siue ꝯgnitõne. dicebãt aĩam esse ꝯpositã ex oĩb⁹ reb⁹. q̃r oĩa ꝯgnoscere. Plato tñ speãl'r dixit aĩam eẽ ꝯpositã ex nũero. s. ex vnitate. ⁊ hõc quo ad ĩtellectũ. ex binario quo ad sciaȝ ex ternario quo ad opionẽ. ex q̃ternario quo ad sensuȝ Et rõ istius est. attribuebat eñ intellectũ ydee vnitatȝ ex quo intellect⁹ est habit⁹ ꝑncipiorum. Sȝ attribuebat sciam dualitati. q̃r sciã ꝓcedit ex ꝑncipijs ad ꝯclusionẽ q̃ sunt duo. ⁊ ideo in sciã ẽ dualitas scȝ ꝑncipia ⁊ ꝯclusio Sed attribuebat opionem ternario. q̃r opinio q̃uis sit ex ꝑncipijs ad ꝯclusionẽ nõ tamẽ ex ꝑncipijs ꝯformib⁹ sicut est sciã. q̃r in sciã ãbo ꝑncipia sunt nccãria. sed in opinione ꝓcedit̃ ex vna ṽa ⁊ vna opinata. ⁊ alia formidata. Deiñ attribuebat q̃ternario sensũm q̃r sensus est ṽtus corꝑalis. sed ꝑma figura corꝑalis est q̃drãgularis sicut ꝑma figura suꝑficialis est triãgularis. Alii qui aũt ꝓcedebãt in noticiã aĩe ex motu ⁊ sensu simul. ⁊ illi dicebãt aĩam eẽ numerum mouentẽ seipm. id est ꝯgnitionẽ mouentẽ seipam. ꝑ numerum eñ intelligebãt ꝯgnitionẽ q̃r sola ꝯgnoscẽtia intellcũalia pñt nũmerare

(Quoniam autem et)

Hic mouet diuersitatem ipsorum ꝓhorum dicentiuȝ de aĩa quo ad ꝑncipia aĩe. Aliq̃ eñ ponebant ꝑncipia aĩe esse corꝑalia. ⁊ aliq̃ spũalia. Et differebãt circa mlt̃itudinem. q̃r quidã ponebãt vnũ ꝑncipiũ ⁊ q̃dam mlt̃a. Illi q̃ ponebãt aĩam habere ꝑncipium corꝑale sunt diuersificati. q̃r q̃daȝ ponebãt ignẽ qui est subtilissim⁹ Et q̃cquid esset mobile haberet in se animã q̃r ſȝ eos ꝑncipium mouẽs est aĩa Et ideo etiã dixerũt tales q̃ magnes haberet aĩam q̃r moueret ferrũ. Aliq̃ eñ dixerunt aerẽ sicut dyogenes. aliq̃ vaporem. Aliqui dicebant aĩam esse aliq̃d nobilissimũ ⁊ ꝯtinue moueri corpore vt mouet̃ corpus. ⁊ in hoc assimĺari corꝑib⁹ celestibus. ⁊ ista fuit opinio Anthifontis. Aliq̃ aũt magis rudes ponebãt aquã eẽ ꝑncipiũ. cui⁹ opiniõis fuit Ipp⁹ Aliq̃ eñ dicebãt sanguinẽ esse aĩam. q̃r nõ p̃t aĩa eẽ sine sanguine. ⁊ isti⁹ opionis fuit Tritias ꝓhs. q̃r maxie in sanguine apparet sensus q̃ ad aĩam spectat. Patet g̃ q̃ tales ꝓhi inq̃rebant naturaȝ aĩe ex trib⁹. scȝ ex motu vl' ꝯgnitõne. siue ex motu ⁊ sensu ⁊ ex ꝯgnitione. Null⁹ aũt posuit terrã eẽ ꝑncipiũ aĩe ꝓpt̃ eius grossiciem

(Considerandum autem)

Hic reꝓbat opiones istorum ꝓhorum. Et ꝑmo illorum q̃ inquirebãt naturã aĩme ex motu. q̃r sic dicẽtes nõ poterãt saluare oẽm motuȝ ipius sursum ⁊ deorsum. q̃r q̃ ponebãt aĩam ꝯponi ex igne habebãt dicere q̃ moueret sursum ⁊ g̃ tolleret̃ motus deorsum Speãliter tamen tollit̃ opinio Democriti. qui dixit q̃ corp⁹ moueret̃ ad motũ aĩe. Sed addit Aresto. simile sicut dicit magr̃ comediarũ noĩe quidem Dedalus qui fecit statuaȝ ligneã minerue. id est dee sapientie que fuit posita sup̃ argentum viuum. mouebat̃ ergo statua etiã ſm motũ argenti viui. quod suppositũ fuit tali statue. Sic etiaȝ dixit Democrit⁹ q̃ aĩa moueret̃ ex athomis. ⁊ ex illis athomis etiã moueret̃ corpus sicut anima.

(Eodem autem modo)

Hic Aresto. reꝓbat opinionẽ Platonis decem rõibus qui dixit aĩam intellectiuã eẽ magnitudinẽ circularem. Inter quas ponit̃ vna rõ q̃ circulatio ẽ mot⁹ et assiĺetur motui. sȝ intellect⁹ assiĺat̃ q̃eti. g̃ nõ p̃t aĩa intellectiua esse circulatio. Et alia rõ quã addit est. q̃a btitudo ꝯsistit in oꝑatõne intellcĩua. sed btitudo nõ p̃t ꝯsistere in aliquo motu. q̃r btitudo est facilitas. id ẽ facilis ꝑtãs. Et in decima rõne dr̃ q̃ dicere aĩam posse exire corp⁹ ⁊ intrare aliud corp⁹. sicut nauta in naui. est fabula pithagorica. ⁊ h̃ ꝯuenit ex eo q̃r est debita ꝓportio inter aĩaȝ ⁊ corp⁹ sȝ ꝓp⁹ act⁹ nõ seꝑat̃ a potẽtia sua

(Inuestigabit autem)

Hic mouet tres questiones ꝯtra Empedoclẽ q̃ dicebat q̃ aĩa esset armonia ꝯplexionis. Si eñ sic tũc in

c ii

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG